

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

УДК 378.147:004

**ПІДГОТОВКА ПЕРЕКЛАДАЧІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ХМАРНОЇ САТ-СИСТЕМИ
PHRASE TMS**

Тарасенко Р. О., доктор педагогічних наук, професор (r_tar@nubip.edu.ua)
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Арсенал інструментів, які використовують перекладачі у своїй професійній діяльності є досить різноманітним. До нього входять системи автоматизованого та машинного перекладу, системи термінологічного менеджменту, системи роботи з базами пам'яті

перекладів тощо. При цьому спостерігається чітка тенденція до використання саме хмарних сервісів, які дублюють традиційні десктопні системи, доступ до яких здійснюється через ресурси мережі. Це спонукає до думки, що на сьогодні при підготовці перекладачів доцільно більше уваги приділяти опануванню інструментів та електронних термінологічних ресурсів для здійснення повного комплексу операцій з реалізації перекладацьких проєктів, які є складовою спеціалізованого хмаро-орієнтованого середовища.

Науковці у галузі мовних технологій пояснюють поширення використання хмарних систем їх більшою незалежністю від операційних систем і місць розташування, легшими умовами організації співпраці, економією завдяки експлуатації без встановлення, пропозицією гнучких моделей ліцензування. Вони стверджують, що галузь надання послуг з перекладу у найближчому майбутньому без сумнівів перейде до хмарних рішень [1]. До найбільш популярних хмарних систем автоматизованого перекладу, представлених на ринку, належать SDL WorldServer, Phrase TMS, XTM Cloud, Wordfast Anywhere, MemoQ [2]. На основі досвіду викладання курсів для перекладачів окремі дослідники приходять до висновку про надзвичайну зручність використання хмарних систем, адже все, що потрібно перекладачеві для роботи, це підключення до Інтернету та вхід у систему [3].

В якості базової складової хмаро-орієнтованого середовища для підготовки перекладачів доцільно вибирати хмарну систему Phrase TMS, призначену для опанування принципів реалізації перекладацьких проєктів. На користь такого рішення можуть свідчити наступні аргументи:

- не зважаючи на те, що ця САТ-система є пропрієтарним програмним забезпеченням, компанія надає змогу скористатися безкоштовними демоверсіями програми;
- демоверсії є функціональними за всіма основними операціями щодо реалізації перекладацьких проєктів;
- інтерфейс програми зрозумілий і легкий в опануванні;
- можливість інтегрування із іншими хмарними інструментами перекладу;
- можливість доповнення функціоналу системи за рахунок підключення термінологічних ресурсів у вигляді термінологічних баз та баз пам'яті перекладів.

Не менш важливим аргументом в аспекті використання Phrase TMS в якості базової хмарної системи є її широке застосування та вивчення у провідних університетах світу, які здійснюють підготовку перекладачів.

Розробники системи Phrase TMS пропонують низку різноманітних пакетів, які зорієнтовані на різні потреби користувачів. У навчальному процесі доцільно застосовувати не базовий пакет, а варіант із вищим рівнем організації робочого процесу. Опанування роботи з таким пакетом дозволить, у першу чергу, отримати навички адміністрування перекладацького проєкту, управління штатом перекладачів, управління термінологічними ресурсами, застосування автоматизованих функцій підготовки та розподілу завдань, здійснення аналітичної оцінки завдань проєкту, оцінки ефективності виконання проєкту в цілому та роботи окремо кожного учасника з реалізації проєкту. Крім того, такий підхід забезпечує моделювання організації робочого процесу й автоматизації реалізації його етапів із багаторівневою структурою управління та контролю якості з наближенням до умов надання перекладацьких послуг згідно стандарту ISO 17100:2015 Translation services - Requirements for translation services.

Таким чином, використання системи Phrase TMS у освітньому процесі підготовки перекладачів, як основного складника хмаро-орієнтованого середовища, сприяє забезпеченню системності засвоєння майбутніми перекладачами інструментів та ресурсів, необхідних для здійснення повного комплексу операцій з реалізації перекладацьких проєктів.

Перелік покликань

1. D.A. DePalma, B.B. Sargent, Translation Services and Software in the Cloud. How LSPs Will Move to Cloud-Based Solutions. Cambridge, MA: Common Sense Advisory, 2013. URL: <https://docplayer.net/12897484-Translation-services-and-software-in-the-cloud.html>.
2. R.O. Tarasenko, S.M. Amelina, A unification of the study of terminological resource management in the automated translation systems as an innovative element of technological training of translators. CEUR Workshop Proceedings ICTERI, 2732, 2020, pp. 1012-1027
3. U. Muegge, Cloud-basierte Translation-Management-Systeme. Wer teilt, gewinnt. MDÜ – Fachzeitschrift für Dolmetscher und Übersetzer, Heft 1/2013, 14-17. URL: http://works.bepress.com/uwe_muegge/81/